

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4393/2021
22.12.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца "Alter company" d.o.o., Чачак, чији је пуномоћник Горан Стаменић, адвокат из ..., против туженог ЈКП "Младеновац" из Младеновца, чији је пуномоћник Урош Раденковић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 848/21 од 10.03.2021. године, у седници одржаној 22.12.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 848/21 од 10.03.2021. године и пресуда Основног суда у Младеновцу П 1111/15 од 26.10.2020. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу П 1111/15 од 26.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд туженог обавезе да му на име накнаде материјалне штете исплати износ од 7.500.000,00 динара и то: на име уништене робе износ од 7.112.505,00 динара, на име чишћења и дезинфекције, те оспособљавања магацинског простора износ од 50.000,00 динара, те да му због изгубљене добити по основу немогућности коришћења пословног простора исплати износ од 115.000,00 динара, а на име изгубљене добити због немогућности обављања делатности, настанка штете па до оспособљавања простора износ од 184.000,00 динара, са законском затезном каматом обрачунатом од 30.05.2011. године, као неоснован. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 510.000,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж 848/21 од 10.03.2021. године, одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Основног суда у Младеновцу П 1111/15 од 26.10.2020. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 55/14, 87/18, 18/20), и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП-а, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био закупац пословног простора у Младеновцу у Ул. ... бр. ..., површине 180 м², на основу уговора закљученим са власником, АА од 01.04.2009. године. У ноћи између 28. и 29. маја 2011. године, због велике количине падавина поплављено је 36 објеката у Младеновцу због чега су Штаб за ванредне ситуације Града и председник Општине Младеновац, формирали Комисију за попис и процену штете, која је проценила да је за санирање 33 снимљена оштећења потребно обезбедити најмање 6.630.000,00 динара. Под тачком 33 наведена је продавница обуће "Alter" у Ул. ... бр. .../..., где је у најнижи простор магацина обуће ушла вода великог поплавног таласа који се кретао Улицом ..., оштетила подове и зидове просторије, са констатацијом да ће "радници продавнице извршити попис робе и процењује се да је штета на уништеној обући веома велика". У поступку обезбеђења доказа у предмету ЗР 1280/11 судски вештак је утврдио да је поплављена обућа у количини од 2.786 пари женске и мушке обуће, што, према малопродајним ценама из ценовника, износи 7.112.505,00 динара. Према мишљењу судског вештака хидро-грађевинске струке, узрок поплаве у магацинском простору је вода-кишница, створена услед велике количине падавина, коју кишницу није прихватио систем кишне канализације због зачепљења шахта бр. 20 и непостојања олука и олучњака, због чега је вода директно спроведена на терен у двориште стамбених зграда, а ради се о стамбеним зградама са пет улаза. Због нагиба терена, дошло је до великог продора кишнице у подрумске просторије, којом приликом је избијен прозор и вода ушла у магацин тужиоца, јер се управо тај прозор налази на најнижој тачки дворишта стамбених зграда Ул. ..., ... и ..., које формирају двориште квадратног облика са најнижом котом, управо испод прозора магацине продавнице "Alter". Вода је продрла у просторије магацина са 4 м висине, као водопад, због чињенице да је шахт бр. 20 у који се слива вода са 5 објеката, био запушен. Према мишљењу вештака, шахт бр. 20 је први ревизиони силаз, дакле завршетак унутрашњег канализационог система који се налази на к.п. бр. ... КО ... и представља градско грађевинско земљиште уз зграду, на коме је као власник и корисник уписан Град Београд. Дворишна канализација води кроз парцелу к.п. бр. ... и завршава се у шахти бр. 20, а одатле иде на улицу. Судски вештак сматра да су шахте промера цеви фи 200 повезане у трансферзали 19, 20, 21 и 22 у надлежности комуналног предузећа, јер је за одржавање таквог система потребно веће стручно знање и опремљеност, тако да станари нису у могућности сами да одржавају такве цеви.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужени није пасивно легитимисан да тужиоцу накнади штету, у смислу одредбе члана 59. Одлуке о одвођењу и пречишћавању атмосферских и отпадних вода на територији Града Београда ("Службени лист Града Београда", бр. 6/2010...29/2015), пошто је, у смислу те одредбе Одлуке, корисник услуге дужан да се стара о унутрашњим инсталацијама канализације и да их одржава у исправном стању. По мишљењу

нижестепених судова, чињеница да се шахт бр. 20 налази на парцели у власништву Града Београда, не ослобађа корисника услуга утврђене одговорности и обавезе одржавања унутрашње канализације, јер током поступка није доказано да су корисници услуга (па и сам тужилац) били ометани да предузимају своје обавезе из члана 59. Одлуке, имајући у виду да је шахт бр. 20 део унутрашње канализације стамбене зграде који није био у функцији у ноћи између 28. и 29. маја 2011. године, што је узрок плављења магацина тужиоца.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су погрешно применили материјално право, а због тога је чињенично стање непотпуно утврђено.

Одредбом члана 2. Одлуке о одвођењу и пречишћавању атмосферских и отпадних вода на територији Града Београда, прописано је да комунална делатност одвођења и пречишћавања атмосферских и отпадних вода, у смислу те Одлуке, јесте сакупљање и уклањање отпадних, атмосферских и површинских вода са јавних површина канализацијом, њихово пречишћавање и испуштање из мреже, одржавање канализационе мреже, сливника и других објеката за уклањање вода, чишћење септичких јама, као и сакупљање искоришћених вода од прикључака потрошача на уличну мрежу и одвођење канализационом мрежом, пречишћавање и испуштање из мреже у водопријемнике. Начин обезбеђења континуитета одвођења и пречишћавања атмосферских и отпадних вода прописани у одредби члана 51. Одлуке, тако што је комунално предузеће дужно да организује свој рад и пословање на начин којим се обезбеђује трајно и безбедно одвођење и пречишћавање атмосферских и отпадних вода, непрекидно, под једнаким условима за све кориснике услуга. У извршавању обавезе из става 1. овог члана, комунално предузеће је дужно да предузима мере на одржавању свих комуналних објеката канализације, ради обезбеђења њихове сталне исправности и безбедног функционисања (став 2.). Корисник услуге је дужан да се стара о унутрашњим инсталацијама канализације и да их одржава у исправном стању (члан 59.). На основу члана 60. Одлуке, корисник услуге је дужан да омогући овлашћеним лицима комуналног предузећа приступ комуналним објектима и канализације ради провере исправности, отклањања кварова, замене и одржавања истих. Корисник услуге је дужан да омогући овлашћеним лицима комуналног предузећа прелазак преко парцеле и приступ непокретностима у власништву корисника услуга ради извођења радова из става 1. тог члана, на основу решења које доноси лице које руководи организационом јединицом градске управе, односно управе градске општине надлежном за комуналне послове (став 2.). Ако постоје неправилности и недостаци у извршењу обавезе на страни корисника услуге, комунално предузеће ће привремено ускратити одвођење отпадних вода корисника услуга, под условима и на начин прописан овом Одлуком (члан 62.).

У конкретном случају, вештачењем је утврђено да је узрок поплаве у магацинском простору тужиоца у ноћи између 28. и 29. маја 2011. године, то што је дошло до сливања кишнице коју није прихватио систем кишне канализације због зачепљења шахте бр. 20, па је вода спроведена директно на терен у двориште стамбених зграда, сливајући се на најнижу тачку – прозор магацина, који је бујица избила, тако што је вода са 4 м висине ушла, као водопад, у магацин. Одржавање канализационе мреже, сливника и других објеката за уклањање воде је комунална делатност, јер је тако прописано одредбом члана 2. Одлуке о одвођењу и

пречишћавању атмосферских и отпадних вода на територији Града Београда. Континуитет у одвођењу и пречишћавању атмосферских и отпадних вода је у надлежности комуналног предузећа, које је дужно да организује свој рад и пословање на начин којим се обезбеђује трајно и безбедно одвођење и пречишћавање атмосферских и отпадних вода непрекидно, под једнаким условима за све кориснике услуга и да предузима мере на одржавању свих комуналних објеката канализације ради обезбеђења њихове сталне исправности и безбедног функционисања, на основу одредбе члана 51. наведене Одлуке. То што је одредбом члана 59. Одлуке прописано да је корисник услуге дужан да се стара о унутрашњим инсталацијама канализације и да их одржава у исправном стању, не искључује одговорност комуналног предузећа за штету причињену неодржавањем објекта канализације ради његовог безбедног функционисања. У том смислу, тужени је пасивно легитимисан и дужан да тужиоцу накнади причињену штету, на основу одредбе члана 184. Закона о облигационим односима, која прописује одговорност у вези са вршењем послова од општег интереса, тако што предузећа и друга правна лица која врше комуналну или другу сличну делатност од општег интереса, одговарају за штету ако без оправданог разлога обуставе или нередовно врше своју услугу. Нижестепени судови нису имали у виду наведене одредбе Закона и Одлуке о одвођењу и пречишћавању атмосферских и отпадних вода на територији Града Београда, па због погрешне примене материјалног права није утврђен износ штете коју је тужилац, спорном приликом претрпео.

Укинута је и одлука о трошковима парничног поступка јер зависи од његовог исхода, на основу одредбе члана 163. став 4. Закона о парничном поступку.

У поновном поступку потребно је да првостепени суд чињенично стање у потпуности и правилно утврди тако што ће да утврди износ штете коју је тужилац претрпео спорном приликом, да би потом имао могућност да, правилном применом материјалног права, донесе нову и закониту одлуку.

Из изложених разлога Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић